

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 218 /2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

263/2019. (X. 29.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2019. június 12-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2019. október 29-én megtartott zárt ülésén hozott állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2019. június 12-én, elektronikus és postai úton terjesztett elő panaszt a 2019. május 24-én, rendőrségi meghallgatása során vele szemben alkalmazott rendőri hangnem miatt.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2019. május 16-án feljelentést tett ismeretlen tettes ellen zaklatás vétsége miatt a BRFK kerületi Rendőrkapitányságon. Nagy valószínűséggel volt felesége (gyermeké édesanyja) heti több (arrogáns, zaklató) e-mailt küld annak ellenére, hogy már felszólította, hogy fejezze be ezen tevékenységét.

A panaszos 2019. május 20-án kapott egy telefonhívást P. E. r. főhadnagytól, hogy a fenti ügygel kapcsolatosan meghallgatná, ezért jelenjen meg a rendőrkapitányságon 2019. május 23-án, 16 órakor. Írásos idézést nem kapott. A panaszos a telefonhívásnak megfelelően a kért időpont előtt pár perccel megjelent, majd amikor a r. főhadnagy a főkapuhoz ért, minősíthetetlen stílusban

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

kezdett el kiabálni a panaszossal nagy nyilvánosság előtt, teljesen megszegyenítve őt, hogy mit képzelsz magáról, mert ő 14 órára idézte. Számon kérte, hogy „mit képzelsz maga, benn fogok maradni túlórázni maga miatt?”. A panaszos hiába kért többször elnézést és jelezte, hogy nem elkésett, hanem a telefonos megbeszélés során magának 16 órát írt fel, de természetesen készen áll egy előre megbeszéltek más időpontban megjelenni. A r. főhadnagy erre arrogáns stílusban közölte a panaszossal, hogy 24-én (másnap) jelenjen meg 10 órakor. A panaszos erre jelezte, hogy nem biztos, hogy meg tudja oldani a másnap 10 órát, mert a munkahelyén vidéki út volt betervezve másnapra, amire a r. főhadnagy úgy reagált, hogy ez őt nem érdekli, majd sarkon fordult és köszönés nélkül távozott. Mindezt egy másik rendőr is tanúsítja, aki mellettük állt, és csak annyit mondott a panaszosnak, miután a r. főhadnagy elment, hogy „ne rám nézzen, ne nekem mondja”- a panaszos szerint hárítva ezzel az igen kellemetlen szituációt.

A panaszos átszervezte a programját, így másnap 10 órakor meg tudott jelenni a kapitányságon. P. E. r. főhadnagy 10 óra 40 perckor ment le a panaszoshoz az aulába, majd köszönés nélkül folytatta az egy nappal azelőtt megkezdett – a panaszos számára elfogadhatatlan, alapvető emberi normákat semmibe vevő – kommunikációját a következő mondattal: „Maga most direkt szórakozik velem? Mi volt az elképzelése megint?” A panaszos szerint hiába kért megint többször elnézést, hogy esetlegesen félrehallotta a telefonos beszélgetés során az időpontot, nem volt szándékában kellemetlenséget okozni, a r. főhadnagy továbbra is emberhez nem méltó stílusban kommunikált, kiabált vele, nagy nyilvánosság előtt, a kapitányság aulájában.

A meghallgatás időtartama alatt, ami kb. 30-35 percig tartott, számos alkalommal gúnyos, kioktató hangnemben beszélt a r. főhadnagy a panaszossal, ami véleménye szerint nem megengedhető, mert a panaszos maximális tisztelettel fordult a rendvédelmi szervhez, és csak segítséget kért tőlük. A panaszos szerint minden ilyen irányú segítségkérést elutasítottak, különböző indokokra hivatkozva.

A panaszos beadványában szó szerint idézi, hogy milyen kifejezések hangzottak el a r. főhadnagytól:

- „Ki kell törölni a leveleket, ez nem zaklatás.”
- „Az, hogy az ön kis lelki világát sérti, hogy a felesége milyen stílusban ír, az nem zaklatás.”
- „Zaklatásnak csak az minősül, hogy ha mondjuk azt írná naponta, hogy megöllek, kinyírlak, vagy naponta becsöngetne.”
- „Amiket eddig láttam, semmi kivetni valót nem találok benne.”
- „Telefonszámot kell cserélni.”
- „Olyan tartalommal kell bírni a levélnek, hogy az fenyegető legyen.”
- „Én sem küldenék SMS-t az ő helyében.”
- „Én a hölgy stílusában nem látok semmi kivetni valót.”
- „A heti két levél nem minősül beavatkozásnak az ember életébe, ez nem zaklatás.”
- „Az lenne a zaklatás, ha nekem egy hapsi napi szinten írogatna ocsmány tartalmú dolgokat.”
- „Ön már itt nekem bemutatkozott, innentől kezdve szubjektív ügye, nem csoda, hogy a hölgy e-maileket ír.”

- „Fog születni egy határozat a feljelentés elutasításáról, mert ez nem zaklatás.” (A panaszos szerint ezt az előtt mondta a r. főhadnagy, hogy a panaszos által becsatolt e-maileket elolvasta volna.)
- „Meg kell változtatni az e-mail címet, ha önt ez ennyire zavarja.”
- „Most megint visszakerülhetnék oda, hogy egy értelmes férfit felhívtam, hogy jöjjön be 14-re. Én önnel öt percet beszéltem és már kétszer kihúzta a gyufát nálam. Érti, mit mondok?”
- „A feleségét nem ismerem, nem találkoztam vele, valószínűleg nem is fogok.”
- A r. főhadnagy minősítette azt, hogy a panaszos exnejével szemben négy alkalommal a gyámhivatal jogerősen elmarasztaló végzést hozott: „Az négy év alatt négy alkalom, ezt valaki elköveti két hónap alatt.” A panaszos szerint mindezt széles mosollyal az arcán mondta, ami számára azt sugallta, hogy végre egy elvált anyuka jól megbüntette a volt férjét.
- „Változtassa meg az e-mail címét aztán – elnézést kérek – szarja már le, mit ír az exfelesége. Engem már hol érdekelne?”
- „Én mondjuk el sem olvasnám az e-maileket.”
- „De most komolyan, maguk felnőtt emberek, maguknak a kommunikációhoz ügyvéd kell, meg gyámügy meg bíróság? Én sem vagyok egyszerű, a gyerek apja sem az, senkinek semmi köze nem volt a mi válásunkhoz.” A panaszos számára ekkor egyértelművé vált, hogy a r. főhadnagy elvált, gyermekét egyedül nevelő anyuka, aki vélhetően hasonló sértettségéből adódóan semmilyen mértékben nem képes az ügy elfogulatlan kezelésére. A panaszos szerint a r. főhadnagy válásához neki semmi köze, pláne nem ebben a kontextusban.
- „A válás normális kimeneteléhez elég, ha az egyik fél normális, szögezzük le.” A panaszos számára ez azt sugallta, – igen sértő módon – hogy a panaszos egyáltalán nem normális, mert még ha a volt felesége nem is normális, ha a panaszos normális lenne, akkor nem lenne probléma, nem lenne ott a rendőrségen.
- „Mi is olyan dolgokért jelentgethettük volna fel egymást a mai napig...”
- A r. főhadnagy gúnyos megjegyzést tett, mely szerint: „Én is mehettem volna a rendőrségre, hogy nekem a gyermekem apja írt... Pedig még kommunikálunk is, nem ilyen stílusban, ennél sokkal durvábban nyomja ő is meg én is... Nem vettünk be senkit, se gyámügy, se rendőrség...” A r. főhadnagy továbbra is az ügy objektív kivizsgálása helyett hosszú percekig keresztül a panaszosra vetítette ki saját életének problémáit, és a panaszos szerint bűnbakot talált a panaszos személyében. A panaszos szerint a r. főhadnagy elmondásából érződik, hogy egy válás oka csakis a férfi lehet, és ezért a panaszost meg fogja leckéztetni.
- „Elolvassa a leveleket, aztán szarni bele.”

A panaszos beadványa szerint a fentebb leírt mondatok, melyek elhangzottak a kihallgatásán, egyértelműen igazolják, hogy a tisztességes eljáráshoz való alapvető joga sérült azzal, hogy amikor a rendőrség segítségét kérte, nem objektíven, szakmai okok mentén kezelték, hanem egy sértődött, elfogult tiszt – aki lehetőséget látott a panaszos személyében a megleckéztetésre – hatalmával visszaélve, meg sem vizsgálta érdemben az ügyet, hanem azt azonnal elutasította. A panaszos szerint jól mutatja a r. főhadnagy szakmai morálját, hogy a becsatolt – több, mint

negyven e-mail elolvasása után – már amennyiben valóban elolvasta azokat – a feljelentést 2019. június 3-án azzal utasította el, hogy nem történt bűncselekmény.

A panaszos sérelmezi, hogy kérés ellenére sem mutatták meg neki a tanúkihallgatásról készült feljegyzést, és nem kapott belőle másolati példányt.

2) A panaszos CD lemezen elküldte a Testület részére a meghallgatásán készített hangfelvételt, melynek releváns részei a panaszos beadványa alapján az 1) pontban ismertetésre kerültek.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A Testület megkeresésére a meghallgatást végző rendőr, P. E. r. fhdgy. jelentést készített a panaszolt intézkedéssel kapcsolatban, melyben az alábbiakat rögzítette.

A r. főhadnagy jelentése szerint telefonon idézte a panaszost 2019. május 23-án 14 órára a *bü. számú ügyben, melyről hivatalos feljegyzést is készített. Felhívta a panaszost arra, hogy a bizonyítékait is vigye magával. A meghallgatáson a panaszos nem jelent meg.

Ugyanazon a napon 16 óra 00 perckor a munkaideje végeztével indult haza, amikor a fegyveres biztonsági őr jelezte, hogy vár rá egy ügyfél. Ezt hallva a r. főhadnagy az aulában körülnézett, és a panaszos odalépett hozzá. A r. főhadnagy megkérdezte tőle, hogy miért nem 14 órára ment, ugyanis azt beszéltek meg. A panaszos bizonygatta, hogy ő 16 órát írt fel magának. Erre a r. főhadnagy azt a választ adta, hogy az, amit a panaszos felírt magának, nem egyezik azzal, amit megbeszéltek, hiszen az ő munkaideje 16 órakor lejár. A panaszos döbbenetesen nézett a r. főhadnagra, hogy miért nem hallgatja ki akkor, rögtön. A r. főhadnagy ismét közölte a panaszossal, hogy lejárt a munkaideje, éppen indul haza. A panaszos megkérdezte, hogy akkor most mi legyen, mire a r. főhadnagy mondta neki, hogy másnap 10 órára menjen vissza. A panaszos közölte, hogy másnap nem tud menni, mert vidéken fog tartózkodni. A r. főhadnagy újabb időpontot nem tudott adni, mert nem volt nála a munkahelyi naptára. Ez a beszélgetés az aulában zajlott, mivel 16 óra után történt, sokan indultak haza, így normál hangnemben beszélt a panaszossal. Ezt követően a r. főhadnagy távozott az épületből.

Másnap a r. főhadnagy épp egy másik ügyben dolgozott, amikor az objektum őr jelezte, hogy a panaszos megjelent. A r. főhadnagy befejezte a munkáját, majd bement Sz. K. A. szds-hoz, és szólt neki, hogy a panaszos mégis megjelent az újabb megbeszélte időpontban és egyeztetette vele a feljelentés tárgyát képező cselekmény szempontjából fontos, tisztázandó kérdéseket.

Ezt követően a r. főhadnagy lement a panaszoshoz és – köszönést követően – mondta neki, hogy telefonon jelezhetne volna, hogy mégis be tud menni, mivel épp egy másik ügyben dolgozott. Felkísérte a panaszost az irodába, ahol megkezdte a panaszos meghallgatását. A panaszos azért tett feljelentést, mert volt felesége e-mail üzenetekben zaklatja őt rendszeresen. Az ügyet feljelentés-kiegészítés keretében vizsgálták. A panaszosnak azt mondta a r. főhadnagy, hogy adja

át az újabb bizonyítékokat, mert az addig rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése.

A r. főhadnagy kérdéseket tett fel neki. Többek között azt kérdezte a panaszostól, hogy elolvasás nélkül miért nem törli ki az e-mailt. A r. főhadnagy az irodatársával többször, többféleképpen magyarázták a panaszosnak, hogy mi a zaklatás tényállása, az milyen elkövetési magatartással valósul meg. Példákat hoztak fel neki, ismertették magát a törvényi tényállást. A r. főhadnagy jelentése szerint az a mondta, hogy „én sem írnék neki sms-t”, akként hangzott el, hogy érthető, hogy a volt felesége e-mail üzenetet küld, hiszen az ingyen van és gyorsabban meg lehet írni több dolgot, mint sms-ben. A panaszos bírósági papírokat mutatott, hogy volt feleségét már hányszor elmarasztalták, mivel megszegte a kapcsolattartás szabályait. A r. főhadnagy elmondta neki, hogy ez nem érinti az eljárás tárgyát, nem a rendőrségre tartozik. A panaszos azt mondta, hogy ha megnézné a végzéseket, akkor láthatná, milyen a felesége. A r. főhadnagy erre azt felelte, hogy valóban nem ismeri a feleségét, és nem is fogja megismerni nagy valószínűséggel, mivel az addig rendelkezésére álló adatok alapján a feljelentés elutasításának van helye, ugyanis az addig rendelkezésre álló e-mail üzenetek tartalma nem meríti ki a zaklatás tényállását. A panaszosnak a volt felesége semmilyen sértő, fenyegető üzenetet nem küldött.

A panaszos megkérdezte a r. főhadnagytól, hogy a felesége miért ír neki nagybetűvel, ez sem érdekli a r. főhadnagyt, holott mindenki tudja, hogy a nagybetű az azt jelenti, hogy ordibálnak vele. A r. főhadnagy erre azt felelte a panaszosnak, hogy „az, hogy ez sérti az ő lelki világát, azzal a volt feleség nem követ el zaklatást”. Azt is kérdezte a panaszos a r. főhadnagytól, hogy a volt felesége a szülői értekezlet után miért nem írta meg, hogy mi történt, csak egy olyan üzenetet küldött, hogy majd megírja. A r. főhadnagy mondta neki, hogy nem tudja, hogy miért, nem tudja, hogy náluk mi zajlik otthon, csak azt látta, hogy ő maga sem tudta vele leegyeztetni rendesen az időpontot.

A r. főhadnagy és irodatársa elmondta a panaszosnak, hogy a gyerek érdekében jobb lenne, ha ráhagyná a volt feleségére az üzengetéseket, mert lehet, hogy csak azért viselkedik így a volt felesége, hogy felidegesítse.

A r. főhadnagy jelentése szerint teljesen kulturált hangnemben mondta a fentieket a panaszosnak, és azt is elmondta, hogy tudja milyen rossz egy ilyen helyzet, nem a levegőbe beszél, mivel ő maga is elvált. Példákat is mondott a mindennapi életéből, hogy ő is járhatna bíróságra, rendőrségre, de azt is hozzátette, hogy ezen felül kell emelkedni a gyerekek miatt, mert ezzel a gyerekeknek ártanak, elég, ha az egyik fél okosabban viselkedik. Arra nem emlékszik, hogy milyen szóhasználattal mondta ezeket. A r. főhadnagy jelentésében kiemeli, hogy nem szó szerint idéz, hanem a meghallgatás tartalmát írta le. A meghallgatáson nem kiabált, nem volt sértő és nem oktatta ki a panaszost, mivel maga is volt hasonló cipőben és szerinte az, hogy ő nő, a panaszos pedig férfi, mellékes.

A panaszos tanácsot kért, melyet megadott neki, nem volt elfogult, mivel nők és férfiak másképp látják a dolgokat, segítő szándék vezérelte a r. főhadnagyt. Abból, hogy a panaszos álláspontjával a nyomozóhatóság nem ért egyet, ő úgy ítélheti meg, hogy a r. főhadnagy elfogult, és nem objektíven vizsgálja az ügyét.

A meghallgatás végén a panaszos kérdezte a r. főhadnagyot, hogy nem kell-e aláírni a jegyzőkönyvet, mire az irodatársával mondták neki, hogy ez nem kihallgatás volt, csupán egy meghallgatás, az elhangzottakról egy hivatalos feljegyzést írnak, amit neki nem kell aláírnia. A r. főhadnagy emlékei szerint talán tájékoztatta is a panaszost, hogy határozatot fog kapni, de ebben nem egészen biztos. A panaszos azon kifogására, miszerint úgy hoztak határozatot 2019. június 3-án, hogy nem olvasták el az általa becsatolt e-mai üzeneteket, a r. főhadnagy úgy nyilatkozott, hogy a 40 db e-mail üzenet elolvasása kb. egy órát vett igénybe, mivel volt olyan, ami kétszer csatolt.

A r. főhadnagy a jelentésében megjegyzi azt is, hogy ő egy határozott, erős hangú nő, a panaszossal is ebben a stílusban beszélt.

2) Cs. Zs. r. ftzls. jelentése szerint 2019. május 23-án 16 óra utáni időben a kolléganőjével, P. E. r. főhadnaggal indult haza. Ahogy az irodáktól elindultak, a r. főhadnagy említette is, hogy egy kihallgatása aznap elmaradt, mert az idézett személy nem jelent meg. Amint a földszintre értek, arra lett figyelmes, hogy a r. főhadnagy egy vékony testalkatú férfival beszél. A beszélgetésnek a tanúja volt Cs. Zs. r. ftzls., mivel a munkaidő-nyilvántartási füzet közvetlen közelében zajlott.

Cs. Zs. r. ftzls. hallotta, amint a r. főhadnagy higgadtan, kimértem elmondja a panaszosnak, hogy 14 órára kellett volna az idézésen megjelennie. Emlékezete szerint a panaszos felé is fordult, és számára is próbálta megmagyarázni a késése okát. Cs. Zs. r. ftzls. elmondta a panaszosnak, hogy az idézés időpontját szükséges betartani, mert az ügy előadója több ügyféllel is kapcsolatban áll és a tervezett nyomozati cselekmények másképp nem végrehajthatóak, az időrend megváltozása a pontosan érkező ügyfelek számára nagy kellemetlenséggel és várakozással jár.

Arra határozottan emlékszik, hogy a panaszos azt mondta, hogy ő 16 órát írt fel, azért jelent meg akkor. Arra is emlékszik, hogy a panaszos állítását a r. főhadnagy egyértelműen cáfolta. A r. főhadnagy nagyon toleránsan mondta a panaszosnak, hogy akkor másnap 10 órakor megfelelő lenne a kihallgatása időpontja, de ezt a panaszos visszautasította azzal, hogy másnap nem tartózkodik B. városban a munkája miatt. A jelentés szerint a r. főhadnagy végig kimérten, szabatosan kommunikált a panaszossal, aki számára úgy tűnt, nem akarja érteni az elhangzottakat. A r. főhadnagy végig empatikus magatartást tanúsított, nem emelte meg a hangját, és korrekt, mindenre kiterjedő tájékoztatást próbált adni a panaszosnak.

3) P. A. r. tzls. jelentése szerint 2019. május hónapban – a pontos dátumra nem emlékszik – a délelőtti órákban P. E. r. főhadnagnál megjelent a panaszos meghallgatáson, aki tudomása szerint zaklatás vétsége miatt tett feljelentést.

Mivel feljelentés-kiegészítést rendeltek el, így a panaszos meghallgatására került sor, melyről feljegyzés készült. P. A. r. tzls. a meghallgatás alatt nem tartózkodott végig az irodában, a saját munkáját végezte. A panaszos elmondása szerint azért tett feljelentést, mert volt felesége folyamatosan e-mail üzeneteket küldözgetett neki, a közös gyerekük miatt, az e-mailek azonban nem bírtak fenyegető tartalommal. A r. főhadnagy határozottan tájékoztatta a panaszost arról, hogy a feljelentés tárgyát képező cselekmény nem zaklatás, amit a feljelentő – P. A. r. tzls. meglátása szerint – nem igazán értett meg. Munkája végzése közben P. A. r. tzls. beleszólt a meghallgatásba, normális hangnemben tájékoztatta a panaszost arról, hogy mi az, ami kimeríti a

zaklatás törvényi tényállásának elemeit, továbbá érdeklődés szintjén megkérdezte a panaszost arról, hogy mi a foglalkozása, amire ő teljesen normális hangnemben válaszolt is. Továbbá felhozott a panaszosnak egy példát, miszerint az minősülhet zaklatásnak, ha például valaki neki folyamatosan küldözget fenyegető tartalmú e-maileket, vagy SMS üzeneteket. P. A. r. tzls. jelentése szerint ő maga ennyit beszélt a panaszossal, teljesen normális, kulturált stílusban, és úgy tűnt neki, hogy a panaszos megértette az általa elmondottakat.

Mivel a panaszos elég sok kérdést tett fel a r. főhadnagynak, továbbá álláspontja szerint a feljelentés tárgya kimerítette a zaklatás vétségének fogalmát, a r. főhadnagy eléggé határozott, de normális, kulturált és elfogadható stílusban ismertette vele, hogy mi az, ami kimerítheti a zaklatás törvényi tényállási elemeit, mindezt példákkal statuálva. Az, hogy a panaszos és P. E. r. főhadnagy között pontosan milyen beszélgetés zajlott, nem tudja felidézni, csak a beszélgetés tárgyának lényegét tudja kiemelni, de mint fentebb említésre került, nem tartózkodott végig az irodában, többször kiment, majd visszajött. Megjegyzi a jelentésében, hogy a r. főhadnagynak alaptól erős hangja és határozott stílusa van, amely félreértésre adhat okot – de ez csak személyes véleménye. P. A. r. tzls.-nak nem tűnt fel olyasmi, hogy a r. főhadnagy bármilyen sértő kijelentést tett volna a panaszos irányába.

4) A rendőrségi iratokból kiderül, hogy a panaszos 2019. május 16-án feljelentést tett a. kerületi Rendőrkapitányságon, volt feleségével szemben. A feljelentés szerint a volt feleségével a panaszos a válásuktól kezdődően (2015) csak e-maileken keresztül tartja a kapcsolatot. Azóta a volt felesége rendszeresen olyan tartalmú e-maileket küld a panaszosnak, melynek tartalma sértő, nem rendelkezik valóságtartalommal, ezzel folyamatosan felzaklatja, nyugalmi állapotát megzavarja. A levelek szinte rendszerint hétfői napokon kerülnek elküldésre. Ezzel kapcsolatban többször megkérte a volt feleségét, hogy fejezze be a számára zaklató üzenetek küldését, és szigorúan csak a közös gyermekükkel kapcsolatban tájékoztassa őt, de ennek nem tesz eleget azóta sem, továbbra is küldi a sértő üzeneteit. Kérdésre a panaszos elmondta, hogy nem tudja biztosan, hogy a volt felesége küldi-e az e-maileket, de minden jel erre utal, és a levelek stílusa is megegyezik volt felesége arrogáns viselkedésével. A levelek fenyegetést nem tartalmaznak. A panaszos magánindítvánnyal kívánt élni a volt feleségével szemben, amennyiben valóban ő küldi az e-maileket.

A panaszos az ügyben 2019. május 24-én feljelentését kiegészítette, melyről hivatalos feljegyzést készített P. E. r. főhadnagy.

A panaszos feljelentését 2019. július 3-i keltezésű határozattal elutasította a nyomozó hatóság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 381. § (1) bekezdés a) pontja alapján, mivel a feljelentett cselekmény nem bűncselekmény. A panaszos a feljelentés elutasításáról rendelkező határozat ellen panaszt terjesztett elő törvényes határidőn belül. A panaszt a B. város kerületi Ügyészség 2019. július 18. napján kelt határozattal elutasította, arra hivatkozva, hogy a panasz nem alapos, a feljelentésben foglalt cselekmény nem meríti ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben (továbbiakban: Btk.) szereplő egyik bűncselekmény törvényi tényállását sem, ezért a feljelentés alapján nyomozás elrendelésére nincs lehetőség.

III.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése a következőként rendelkezik:

„92. § (1) Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bd)* az idegenrendészeti szerv főigazgatója

bírálja el.

Ezen rendelkezések alapján a Testület hatáskörébe tehát kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem. A fentiek értelmében a Testület a jogszabályi felhatalmazás hiányában nem rendelkezik hatáskörrel, ezért nem jogosult:

- szabálysértéseket kivizsgálni, a kiszabott szabálysértési- és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni;
- büntetőeljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni;
- kártérítést megítélni;
- az intézkedő rendőrök büntetőjogi-, szabálysértési- vagy fegyelmi felelősségét megállapítani.

A fenti rendelkezés értelmében tehát a Testületnek nem terjed ki hatásköre olyan kifogásokra, amely a rendőrség azon intézkedésével vagy mulasztásával kapcsolatosak, amelyet nyomozó hatóságként eljárva foganatosít, az ilyen jellegű panaszokra a Be. rendelkezései biztosítják a megfelelő jogorvoslatot.

Jelen esetben a panaszos többek között azt sérelmezte, hogy a nyomozóhatóság a feljelentést azzal utasította el, hogy nem történt bűncselekmény, valamint a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem megfelelően értékelte. A Testület ismételten hangsúlyozza, hogy ezen kérdések megítélésére nincs hatásköre.

A rendőrség büntetőeljárási tevékenységét a Testület – a Rendőrségről szóló törvény (továbbiakban: Rtv.) 11. § (1) bekezdése alapján – kizárólag olyan esetekben vizsgálja, amikor a panaszosnak a Be. alapján speciális jogorvoslat nem áll a rendelkezésére.

Tekintettel arra, hogy jelen esetben a fentiek szerint a nyomozóhatóság feljelentését elutasító határozatával szemben a panaszos a Be. 369. § (2) bekezdése alapján a büntetőeljárásra vonatkozó szabályok szerint jogorvoslattal élt, a Testület hatáskörének hiányát állapította meg.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

A Testület vizsgálta a panaszossal szemben a 2019. május 24-i meghallgatása során alkalmazott hangnemet.

A panaszos a beadványában elsősorban azt sérelmezte, hogy a meghallgatás időtartama alatt számos alkalommal gúnyos, kioktató hangnemben beszéltek vele. A panaszos beadványában szó szerint idézi a meghallgatást végző r. főhadnagy által tett kijelentéseket, melyek a csatolt hangfelvételen is jól hallhatók. Ezen sérelmezett mondatok az állásfoglalás I.) részében ismertetésre kerültek.

A meghallgatást végző rendőr jelentése szerint a panaszossal megfelelő stílusban beszélt, irodatársával együtt csupán hétköznapi kifejezésekkel és személyes példákkal szemléltetve próbálták a panaszosnak elmagyarázni, hogy a feljelentett cselekmény miért nem minősül bűncselekménynek. Elismerte, hogy valóban személyes példákkal is élt. Összességében megállapítható, hogy a r. főhadnagy a jelentésében nem tagadta azon mondatok elhangzását, melyeket a panaszos sérelmezett és a hangfelvétellel is alátámasztható.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb

követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos által a Testület rendelkezésére bocsátott hangfelvétel alapján egyértelműen megállapítható a meghallgatást végző rendőr személyeskedő hangneme a panaszossal szemben. Trágár kifejezések, megjegyzések nem hangzottak el a panaszos irányába. A felvétel alapján a Testület számára is úgy tűnik, hogy a panaszos nem akarta elfogadni a rendőri álláspontot, több kérdést tett fel a r. főhadnagynak, azonban a panaszos megnyilvánulásai a Testület megítélése szerint provokatívnak nem tekinthetők. A Testület hangsúlyozza, hogy a rendőri hivatást választóktól más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. A r. főhadnagy által alkalmazott személyeskedő hangnemet a Testület több ponton is aggályosnak ítélte meg. Ennek egyik oka, hogy a r. főhadnagy adott szituációban nem magánszemélyként lépett fel, hanem közhatalmat gyakorló személyként, így a fellépésének minősége alkalmas volt arra, hogy alapjogsérelmet okozzon a panaszos oldalán. A rendőrnek Rtv. szerinti rendőri intézkedés hiányában is tiszteletben kell tartania az emberi méltóságot olyan élethelyzetekben, amikor nem magánszemélyként kerül kapcsolatba az állampolgárral, hanem szolgálati beosztása során. A Testület szerint elfogadhatatlan – többek között - a r. főhadnagy azon kijelentése, mellyel a panaszost minősíti és megítéli az alapján, hogy a korábban megbeszélte meghallgatás időpontját – feltételezhetően – eltévesztette. A Testület megjegyzi, hogy a panaszos által a r. főhadnagy rendelkezésére bocsátott – bűncselekmény elkövetésének alátámasztására szolgáló – e-mailek tartalmáról a Testületnek nincs tudomása. Annak megítélésére, hogy azok valóban tartalmazzanak-e fenyegetést, a Testületnek nincs is hatásköre, azonban a Testület álláspontja szerint meglehetősen szakmaiatlan a r. főhadnagy azon „tanácsa” a panaszos, mint sértett részére, hogy változtasson e-

mail címet, telefonszámot. „A válasz normális kimeneteléhez elég, ha az egyik fél normális, szögezzük le”- r. főhadnagy által tett megjegyzés szintén elfogadhatatlan a Testület szerint, ugyanis ezzel egyértelműen a panaszost becsmérli, a panaszost sértegeti. Nem vetne fel különösebb problémát az, hogy a r. főhadnagy (és a jelen levő irodatársa) hétköznapi példákkal élve adekvát módon elmagyarázza a panaszosnak, hogy adott cselekmény miért nem minősül zaklatásnak, azonban az „én is mehettem volna a rendőrségre, hogy nekem a gyermekem apja írt” és a „nem vettünk be senkit, se gyámügy, se rendőrség”- kijelentések a r. főhadnagy részéről már elérik a személyeskedés olyan szintjét, mely a rendőr részéről nem megengedhető, a panaszos és ügye szempontjából nem releváns.

A fentiek miatt – tekintettel arra, hogy a Testület gyakorlata alapján az emberi méltósághoz való alapvető jog sérelmének megállapításakor kizárólag súlyos alapjogi sérelemről beszélhetünk – a Testület a panaszos emberi méltósághoz való jogának súlyos megsértését állapította meg.

V.

A Testület megállapította, hogy a panaszos emberi méltósághoz való joga sérelmet szenvedett a rendőri meghallgatása során alkalmazott hangnem miatt.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltta tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2019. október 29.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag